

Geachte voorzitter en leden van de Commissies KR, I&W en EZK,

Recent stond Winair weer in het middelpunt van de belangstelling. Enerzijds was er de eilandsraad vergadering op Sint Eustatius van 4 februari 2021 waarin in een motie werd opgeroepen om meer concurrentie in te zetten op de luchtverbindingen van Sint Eustatius ¹. Anderzijds was er het bericht in de Daily Herald van vrijdag 5 februari 2021 ² waarin melding wordt gemaakt van enige correspondentie tussen het kabinet en de Tweede Kamer met betrekking tot het verstrekken van de lening aan Winair.

In het krantenbericht wordt melding gemaakt van een onafhankelijk onderzoek is uitgevoerd. Voorts meldt de krant dat verschillende luchtvaartmaatschappijen zouden zijn benaderd om een periodieke dienst tussen Sint Eustatius te onderhouden en alleen Winair zou daartoe bereid zijn.

Mij bereikt echter informatie dat EZ Air - nota bene de luchtvaartmaatschappij die is gevestigd in Caribisch Nederland (Bonaire) - wel degelijk een bod heeft uitgebracht dat door de Rijksdienst Caribisch Nederland simpelweg is genegeerd.

Het onafhankelijk onderzoek heeft geleid tot een document van PWC, waarin - als ware het een geheim project - de maatschappij Winair nu de codenaam Titan heeft gekregen ³. Ten aanzien van de analyse die in dit document is gemaakt wil ik niet uitpuddend zijn in mijn commentaar maar twee punten wil ik toch graag onder uw aandacht brengen.

Ten eerste is er de vergelijking die is gemaakt tussen de verschillende luchtvaartmaatschappijen en in deze 'onafhankelijke' analyse ontbreekt de Caribisch Nederlandse maatschappij EZ Air. Ook ontbreken de lokaal gevestigde partijen als Divi Divi, SXM Airways en JetAir Caribbean. Door bewust levensvatbare en reeds operationele spelers buiten beschouwing te laten, ontstaat al snel het beeld dat er geen alternatief is. En dat is dus een onjuist beeld.

De tweede opmerking die ik wil maken is dat Bonaire niet integraal deel uitmaakt van de analyse, in de zin dat Saba, Sint Eustatius en Bonaire tezamen Caribisch Nederland vormen. In plaats daarvan zie ik Saba, Sint Eustatius en Sint Maarten als een eenheid worden genomen. Sint Maarten is een ander land in het Koninkrijk en heeft niet zoveel met de eilanden Saba en Sint Eustatius. Winair lijkt veel meer te kunnen verdienen aan vluchten van en naar Sint Barths en wanneer verbinding moet worden onderhouden met Saba en Sint Eustatius is dat uitsluitend omdat zij daartoe wordt gedwongen (door bijvoorbeeld de regering van Sint Maarten en/of van Nederland).

¹ Graag had ik u een letterlijke aanhaling van de relevante passage uit de motie gegeven maar van stukken betreffende deze publieke vergadering worden gewone stervelingen op het eiland vooraf noch achteraf geïnformeerd via de website van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius (<https://www.statiagovernment.com/>)

² Zie pagina 7 van die krant, of <https://photos.app.goo.gl/SjijiXEbRSFsbCz1A>

³ Zie <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D05036&did=2021D05036>

Als het gaat om de ZVK-vluchten dan geldt nu reeds, voor zover deze vluchten zijn gericht op de benedenwindse eilanden (bijvoorbeeld Bonaire), dat deze vluchten worden verzorgd door EZ Air. Het is voor mij dan ook onbegrijpelijk dat deze Bonairiaanse maatschappij buiten de analyse wordt gehouden.

In mijn eerdere schrijven - bijvoorbeeld dat van 2 januari jl., tweede alinea en voetnoot 4 - heb ik al eens aannemelijk gemaakt dat door Winair (of, zo u wilt: Titan) ten onrechte gebruikt wordt gemaakt van de zgn. wet-lease-constructie. Daarover zwijgt de 'onafhankelijk' gemaakte analyse in alle toonaarden.

Met dit betoog wil ik u helder maken dat de regering u (bewust?) heeft misleid. Ik geef u in overweging om zelf onderzoek te doen (of daartoe onder uw auspiciën een opdracht te geven aan een werkelijk onafhankelijke partij).

Ik rond af met u veel wijsheid toe te wensen in de uitoefening van uw rol als Kamerlid, vooral waar het aankomt op een kritisch volgen van wat de regering doet.

Met vriendelijke groet,

Ir. J.H.T. (Jan) Meijer MBA,
Bellevue Road 4, Upper Round Hill,
Sint Eustatius, Caribisch Nederland.
E j.m@jhtm.nl

Cc: Regeringscommissaris op Sint Eustatius